

Kirke- og sognebladet

JUNI - JULI - AUGUST 2012

Årets konfirmander på konfirmandweekend

Vorbasse

Skjoldbjerg

ADRESSER

Sognepræst:

Susanne Østbjerg, Skjoldbjergvej 8, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 30 35. Mobil: 28 25 41 01. E-mail: soe@km.dk

Mandag fri. Ferie d. 6. aug. til og med d. 20. aug.

Efteruddannelse fra d. 3. sep. til d. 10. sep.

I perioden dækkes embedet pga. præstekifte i Hejnsvig således af forskellige præster fra provstiet:

Uge 32 Egil Hvid-Olsen

Uge 33 Karl Lund

Uge 36 Jette Langgaard

Se også vikardækning på kirkens hjemmeside:

www.vorbassekirke.dk.

Organist:

Kjeld Møller Heinsen, Silkehalevej 4, 7100 Vejle.

Tlf. 75 83 77 83 / 27 77 13 80.

E-mail: kjeld.heinsen@stofanet.dk

VORBASSE

Graver:

Jens Pradsgaard,

Parkvej 9, 6623 Vorbasse.

Tlf. kontor: 75 33 38 18.

Tlf. privat: 75 33 37 91.

E-mail: vorbasse.kirke@mail.tele.dk

Kirkeværge:

Ingrid Bech,

Drivvejen 4, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 32 64.

E-mail: fam.bech@hotmail.com

Menighedsråd:

Karin H. H. Kristensen (formand),

Sønderhedevej 9, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 36 86.

E-mail: karin.hhk@gmail.com

SKJOLDBJERG

Graver:

Ernst Thomsen,

Knuden 3, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 45 11.

Kirkehuset: Tlf. 75 33 46 15.

Kirkeværge:

Anna P. Nielsen,

Nygade 1, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 48 24.

E-mail: skjolde48@svenet.dk

Menighedsråd:

Lone Kirckhoff Hansen (formand),

Skjoldbjergvej 35 C, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 46 49.

E-mail: lokiha@netfiber.dk

KIRKEBLADET

Udgives af menighedsrådene. Redaktion: Anna Lise Andersen, Kristian Schmidt, Anna P. Nielsen og sognepræsten (ansv.). Stof til næste nummer (sep-okt-nov) skal **indleveres senest mandag d. 2. jul.** til Susanne Østbjerg, Skjoldbjergvej 8, 6623 Vorbasse. Tlf. 75 33 30 35. E-mail: soe@km.dk

PRÆSTENS SPALTE

FREMTIDENS
KIRKE.DK

Der skal være menighedsrådsvalg til november. Er det noget, man behøver at interessere sig for? Der er vel altid nogen andre, der tager sig af det.

Mange har det nok sådan, at kirken bare skal være der, når de har brug for den. Og det er en holdning, jeg respekterer fuldt ud. En folkekirke skal være her for alle, der ønsker det – om man bruger den tit eller sjældent, om man tror mere, end man tvivler, eller tvivler mere, end man tror. En folkekirke skal være samlende, ellers giver begrebet *folkekirke* ingen mening.

I det danske samfund har vi to store folkeinstitutioner tilbage: folkekirken og folkeskolen. De er bygget på en idé om folkeligt sammenhold, så vi skulle kunne færdes i de samme rum, hvad enten vi er kong Salomon eller Mads bilmekaniker. Fællesskabet om det basale i kultur og samfundsliv har hos os fremelsket store rummelige institutioner, som kan samle størstedelen af folket; og samtidig har de, der vil noget andet gode muligheder for at skabe egne skoler og kirker.

Ønsker vi fortsat store bærende folkeinstitutioner hos os, er vi naturligvis også ansvarlige for, at de kan trives og udvikles i den ånd, de er skabt. De er jo ikke nogen naturnødvendighed. Skolevæsnene kunne jo lige så godt være bygget op som privatskoler, der kan basere sig mere på det, der adskiller os fra hinanden end det, der samler os. Kirkelivet kunne på samme måde være delt op i mange forskellige kirkesamfund, hvor det vigtigste var, at medlemmerne så ens på tingene.

Men vi har altså en folkekirke, så længe folket vil have den. Og så er det, jeg spørger: Vil vi have den? Og hvis vi vil have den, hvordan skal vi så sikre os, at den er der, når vi har brug for den, og at der er plads til os i den?

Der er menighedsrådet en afgørende faktor. Menighedsrådet afspejler det folk, der ønsker en folkekirke og bruger den – ofte eller sjældent, men som ikke kan forestille sig et samfund, hvor folkekirken ikke fandtes.

SØ

RENÆSSANCEN I VORBASSE

Tirsdag aften var der foredrag i Vorbasse kirke af Historiker og museumsinspektør Peter Munch Jensen. Peter var klædt i en kopi af en renæssance-dragt. Den oprindelige dragt har tilhørt svenskeren Svante Sture, som blev dræbt af den svenske konge i 1567.

Foredraget blev lidt forsinket fordi Peter havde nogle tekniske problemer. Han kunne ikke få sine mange fine billeder vist på det store lærred i kirken. Imens vi ventede sang vi ”Aleneste Gud i Himmer-rig”, en let og dejlig salme der havde en synlig virk-ning på Peter. Efter sangen opbyggede han nemlig et lille tårn af salmebøger hvorpå han placerede sin bærbare PC'er. Herefter samledes vi alle tættere omkring den lille skærm for at se billederne.

Peter fortalte mange spændende historie fra Vor-basse i renæssancen. En af de mest spændende er historien om altertavlen og prædikestolen. Disse er blevet foræret til kirken af adelsmanden Kresten Juel. Den store gave blev skænket i 1599 og er stad-ig i anvendelse i kirken i dag. Efter at have klappet af foredragsholderen for en masse underholdende historier sang vi ”Nu hviler mark og enge”. Heref-

Foredrag i Vorbasse kirke d. 17. apr.

ter drak vi kaffe og spiste kage i våbenhuset. Foredraget var en optakt til Vorbasse Skoles em-neuge om renæssancen. Emneugen afsluttedes med et renæssancemarked ved kirken fredag formiddag d. 27. april.

Foredraget og renæssanceugen er blevet til i et samarbejdet mellem Grindsted museum, Vorbasse Skole og Vorbasse Kirke. Vorbasse Sparekasse er sponsor.

Svend Ole Brejnerod

"Foredraget var en optakt til Vorbasse Skoles emneuge om renæssancen. Emneugen afsluttedes med et renæssancemarked ved kirken fredag formiddag d. 27. april."

2. klasser læste Bibelen - fra skabelsen til opstandelsen

I løbet af marts 2012 arbejdede 2.a og 2.b på Vorbasse Skole tværfagligt med bibelhistorierne i både Det Gamle Testamente og Det Nye Testamente – lige fra Skabelsen til Opstandelsen. Vi gik i gang med dette samarbejde mellem skole, hjem og kirke med udgangspunkt i et projektforbånd fra RAMS og teksterne i Børnebibelen af Johannes Møllehave.

Forløbet blev påbegyndt med et besøg af Vorbasse Kirkes præst, Susanne, der bl.a. havde flere forskellige bibler med, som eleverne viste stor interesse for. Bibelteksterne fra Børnebibelen blev fordelt mellem eleverne, som fik læst de lange historier højt derhjemme – og efter en snak om indholdet og handlingen i de enkelte historier, arbejdede eleverne i

billedkunst på deres egen fortolkning af teksten ved at male. Eleverne fik også en kortere tekst, som de øvede sig på at læse højt både i skolen, derhjemme

og til generalprøven i kirken – ligesom vi også øvede os på at synge forskellige salmer.

Det hele blev afsluttet onsdag d. 21. marts med et aftenarrangement i Vorbasse Kirke, hvor forældre, søskende og mange andre interesserede, til vores store glæde, fyldte det meste af kirken op. Eleverne læste deres tekster højt, imens deres maleri blev vist på det store lærred – læsningerne blev suppleret med præstens velsignelse og fælles fadervor samt dejlig salmesang. Det blev en rigtig god oplevelse for eleverne og en rigtig hyggelig aften i kirken.

Tak til Susanne for samarbejdet.

*Venlige hilsner fra Rie og Katrine
(klasselærere).*

Malerierne og de tilhørende korte tekster kan ses i Vorbasse Kirkes våbenhus i maj og juni 2012.

Katrine Lund

FRA BYGGEUDVALGET

Menighedsrådet har den 27 april holdt licitation over byggeri af det nye sognehus.

Der var indbudt 4 firmaer til at give tilbud på byggeriet. Alle 4 tilbud lå prismæssigt meget tæt, dog afgav firmaet Kurt Kierkegård A/S det laveste bud, derfor bliver det dem, vi arbejder videre med.

Arkitekten og vi vil nu gennemgå materialet i detaljer sammen med Kurt Kierkegård A/S, mens vi venter på de endelige tilladelser fra kommunen og provstiet. Vi forventer at kunne gå i gang med projektet i løbet af den næste måned.

Dette vil medføre nogle ændringer i færdslen ved kirken. Den indhegnede planteskole vil blive sløjket, og byggepladsen vil blive indhegnet. Dette kan betyde, at den sydlige låge bliver blokeret, så man må benytte lågen til den nye kirkegård eller lågen ved kirkehuset.

KONFIRMANDWEEKEND

Endnu en gang blev vi velsignet med fantastisk vejr til årets konfirmandweekend, og igen gik turen ad Troldhedebanen til Skjoldbjerg. Undervejs talte vi om at gå ud og bringe det gode budskab – evangeliet videre til andre, vi byggede kirke af levende stene og så nød vi hinanden og den tidlige forårssol. Vandringen sluttede med andagt i Skjoldbjerg kirke, hvorefter turen gik tilbage til Vorbasse – i bil. Resten af lørdagen blev brugt på at forberede næste dags gudstjeneste lige fra hjemmebagte nadverbrød og selvkomponerede bønner til prædikenen. Det er dejligt at planlægge gudstjeneste i sådan et stort og godt

MINIKONFIRMANDER

I løbet af foråret har Lis Møberg og jeg haft minikonfirmander hver tirsdag eftermiddag. Forløbet blev afsluttet med en fin Palmesøndagsgudstjeneste, hvor ”mini’erne” medvirkede med indtog og bønner og afsluttede med en flot sunget velsignelse med fagter. Efter gudstjenesten hyggede vi og spiste frokost sammen med søskende og forældre i Konfirmandstuen.

SØ

fællesskab, og alle konfirmanderne klarede deres opgaver fantastisk. Mange tak for en dejlig weekend!

Menighedsrådet og SØ

FOLKEKIRKENS NØDHJÆLPS SOGNEINDSAMLING 4. MARTS 2012

Så gjorde vi det igen!!! Rekord.

Tak til de 27 indsamlere, der trodsede regnen og indsamlede 17.300 kr. Det svarer til 18,91 kr. pr. husstand, og vi ligger dermed på landsplan på en 62. plads.

Glædeligt at se, at både konfirmander og andre

havde fulgt opfordringen til at mødes til gudstjenesten før indsamlingen.

Tak til de mange, som gav deres bidrag, der er et stort behov for pengene rundt om i verden.

Tak til Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse for en fin servering til alle indsamlerne efterhånden, som de kom hjem fra ruterne. En særlig tak til Kristian

Hansen for hjælp med optælling, indkøb af mad, servering og oprydning bagefter.

*Indsamlingsleder
Anna Lise Andersen*

INDSAMLINGER V. GUDSTJENETER

	Skjoldbjerg	Vorbasse
Missionen blandt hjemløse	150,00	285,00
Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler	70,00	545,00
Folkekirkens nødhjælp!		
Sogneindsamling	100,00	150,00
Kirkens Korshær		230,00
Kristeligt Forbund for Studerende	20,00	
KFUM og KFUK i Danmark	395,00	1700,50
Kofoeds Skole	200,00	415,50
Udsyn	145,00	1539,00

MARKEDSGUDSTJENESTE

Også i år planlægger vi i samarbejde med Vorbasse Grundejerforening, at holde en kort markedsgudstjeneste i forbindelse med åbningen af årets marked. Det er **tors. d. 19. juli kl. 11:00** i "Pubben" ved Drivevejen. Efter gudstjenesten er der officiel åbning af markedet med bl.a. flaghejsning. Alle er meget velkomne!

SØ

SANGAFTENER

Menighedsrådene indbyder til sangaften på Frihavnen **tirs. 3. juli og tirs. 7. aug. kl. 19 – ca. 21.** Alle er velkomne disse aftener og kaffen koster 12,- kr. Vi sørger meget gerne for transport, man bedes blot kontakte et menighedsrådsmedlem.

Skjoldbjerg og Vorbasse menighedsråd

GUDSTJENESTER PÅ FRIHAVNEN

Der er gudstjeneste på Frihavnen for alle sognets pensionister **ons. d. 27. juni og ons. d. 22. aug. kl. 15:00.** Vi starter kl. 14:30 med fælles kaffe-bord, som koster 15,- kr. Der kan bestilles kirkebil til gudstjenesterne.

PENSIONISTFORENINGEN

Tors. d. 7. juni har Pensionistforeningen 70 års jubilæum, og der er derfor gudstjeneste i Vorbasse kirke kl. 15:00 ved sognepræst Susanne Østbjerg. Efterfølgende skal vi hører Fangekoret fra Vridsløselille statsfængsel. Dagen slutter med festmiddag og dans på Vorbasse kro.

Juli måned er der ferie, bortset fra Vorbasse marked fra **d. 15. juli til d. 23. juli.**

Tirs. d. 14. aug. Er der kirkedag i Vorbasse ved sognepræst Loa Vibe Kristensen, som er født Vorbasse. Efterfølgende kaffe på kroen.

Tirs. d. 28. aug. Er der sommerudflugt til Humlemagasinet og Egeskov Slot på Fyn.

PENSIONISTUDFLUGT

Menighedsrådenes pensionistudflugt **torsdag d. 14. juni** går til Ringkøbing-Skjern Museum, hvor vi skal se udstillingen

"HVAD BUNKEREN GEMTE - en tysk soldat fortæller"

"I 2008 dukkede en bunker op ved Søndervig, som havde stået uberørt siden tyskerne forlod dem i 1945. Alt inventaret er nu konserveret og vises på Ringkøbing Museum. Den fortællende soldat er den nu 85-årige Gerhard Saalfeld, og mange af de udstillede genstande er hans."

Herefter drikker vi eftermiddagskaffe på Hotel Ringkøbing, og turen går videre til

BORK VIKINGEHAVN

som også er en del af Ringkøbing-Skjern Museum.

"Bork Vikingehavn er bygget efter vestjyske vikingepprincipper og har hentet meget af sin inspiration fra arkæologiske udgravninger der fandt sted i Tarm og omegn tilbage i 1990'erne. Alt har et vestjysk islæt, hvilket også gælder de nye bygninger, der bliver opført. I foråret 2010 færdiggjortes et stort og imponerende bygningsværk - en kopi af de kristne kirker, der for omkring 1.000 år blev opført ved markedspladser og ved stormænds gårde, endnu mens hedenskab havde stor magt i landet."

Turen er med guide.

Aftensmaden spises på Bork Kro.

Bussen kører fra p-pladsen ved Prikken kl. 12.15. Hjemkomst ca. kl. 21.

Prisen er 150 kr.

Tilmelding senest onsdag d. 6. juni til sognepræsten eller menighedsrådet. Husk besked om diabetes eller lignende.

Anna Nielsen

NÆSTE ÅRS KONFIRMANDER

Der vil være indskrivning til næste års konfirmand-undervisning **tirs. d. 21. og tors. d. 23. aug.** Derudover indbydes alle de kommende konfirmander og deres familier til at deltage i gudstjenesten **søn. d. 26. aug.**, hvor vi holder ”Hvorfor-gør-vi-sådan”-gudstjeneste. Ved denne gudstjeneste vil nogle, af de ritualer og traditioner gudstjenesten indeholder, blive forklaret og konfirmanderne og deres forældre bliver måske klædt lidt bedre på til det kommende års gudstjenester i forbindelse med konfirmationsforberedelsen. Konfirmanderne vil modtage yderligere information om dette over sommeren. Alle ervedkommen til ”Hvorfor-gør-vi-sådan”-gudstjenesten!

SØ

Grupperådet

Mona Heick, 27 43 20 28

De Grønne Pigespejdere (piger 4. klasse og opefter)

Møderne holdes hver anden onsdag kl. 18:30-21:00 i spejderhuset undtagen i skoleferier

Tropefører: Annette Thuesen, 75 33 32 69

KFUM spejderne (drengene 4. klasse og opefter)

Møderne holdes hver anden onsdag kl. 18:30-21:00 i spejderhuset undtagen i skoleferier

Tropefører: Martin Thomsen, 22 54 55 23

KONTAKTPERSONER:

Aktiv onsdag: Emmy Schmidt, 75 33 35 68.

Børnekrederen: Anne Mette Jacobsen, 75 33 34 12.

Familiearbejdet: Karin og Tommy Saugmann, 75 33 39 00.

Fredagsmylder: Charlotte B. Lundsgaard, 75 33 39 19.

Indre Mission (IM): Margit Ravn, 75 33 35 77.

KFUM og KFUK Mid-Age: Martin Thomsen, 22 54 55 23.

KFUM og KFUK Unge/Voksne:

Charlotte B. Lundsgaard, 75 33 39 19.

KFUMs Soldatermission: Kristian Hansen, 75 33 33 14.

RØDE KORS

Er du alene og ønsker en daglig opringning, så kontakt lederen af telefonkæden: Inger Vitved-Jensen, Gammel Grenevej 1, Vorbasse, tlf.: 75 33 31 59.

Ønsker du en ven, der vil besøge dig regelmæssigt, eller ønsker du selv at besøge, så kontakt lederen af besøgstjenesten: Annette Thuesen, Sønderhedevej 22, Vorbasse, tlf.: 75 33 32 69.

BØRNEKREDSEN

Børnekrederen, hvor alle børn fra 3 år er velkomne, og som normalt mødes hver **mandag kl. 14.15 - 15.30** i missionshuset, holder sommerfri i skolenes ferie.

Grønsmutter (piger, 1.-3. klasse)

Møderne holdes hver onsdag kl. 17:00-18:30 i spejderhuset undtagen i skoleferier

Smutteledere: Malene Damkjær, 20 88 38 10, eller Minna Kristensen, 30 27 10 30

Ulveunger (drengene, 1.-3. klasse)

Møderne holdes hver torsdag kl. 18:30-20:00 i spejderhuset undtagen i skoleferier

Ulveleder: Klaus Buhl, 22 32 20 13

Familiespejdere (børn 3 år til 0. klasse og deres forældre)

Møderne holdes hver anden søndag kl. 9:30-11:30 (ulige uger) ved spejderhuset

Kontakt: Søren Madsen, 50 73 74 78

Klub Magnum: Charlotte B. Lundsgaard, 75 33 39 19.

Kvindegruppen: Lisbeth Hoff Jensen, 75 33 32 58.

Pensionistforeningen: Lilian Holm, 50 55 47 17.

Røde Kors: Annette Thuesen, 75 33 32 69.

Søndagsskolen: Ulla Emanuelsen, 75 33 38 87.

Udsyn: Ida Thomsen, 75 33 33 24.

Vorbasse Kultur og Underholdning:

Thomas Hansen, 40 95 71 41.

Skjoldbjerg Beboerforening: Knud Ebbesen, 75 33 45 95

I forbindelse med valget til menighedsrådet tirs. d. 13. nov. vil der være orienteringsmøde tors. d. 13. sep. på Vorbasse kro

SKAL KIRKEN
LEDES AF GLADE
AMATØRER?

JA NEJ

ER DET I ORDEN AT
LUKKE DE TOMME
KIRKER?

JA NEJ

FREMTIDENS
KIRKE.DK

SKAL KIRKE-
MINISTEREN BLANDE
SIG I KIRKENS
ARBEJDE?

JA NEJ

FREMTIDENS
KIRKE.DK

ER FOLKEKIRKEN
STADIG FOR FOLKET?

JA NEJ

SKAL FOLKEKIRKEN
HVA' PRÆSTER,
DER TROR PÅ GUD?

NEJ

SKAL VORES BØRN
OVERHOVEDET
VIDE NOGET OM
KRISTENDOM?

JA NEJ

FREMTIDENS
KIRKE.DK

SKAL HOMO-
SUELLE HA'
RETTIL AT BLIVE
MEDLEMME I KIRKEN?

NEJ

FREMTIDENS
KIRKE.DK

BETALER VI FOR
LIDT I KIRKESKAT?

JA NEJ

FREMTIDENS
KIRKE.DK

ER KIRKEN MERE
DØD END LEVENDE?

JA NEJ

FREMTIDENS
KIRKE.DK

Den danske folkekirke står ved en korsvej. Hvor står du i en række af de mest presserende sager? Svar på 10 kontroversielle spørgsmål på fremtidenskirke.dk

FREMTIDENS
KIRKE.DK

JUNI - SEPTEMBER 2012

JUNI

Man. d. 4.	kl. 19:30	Mandagsbibelkreds 1 og 2 på udflugt
Tors. d. 7	kl. 15:00	Pensionistforeningen: Jubilæum med Gudstjeneste i Vorbasse kirke og koncert med fangekoret fra Vridsløselille Fængsel. Dagen slutter med festmiddag og dans på Vorbasse kro.
Tors. d. 14.	kl. 12:15	Menighedsrådene: Pensionistudflugt se s. 7
	kl. 19:30	IM: "Den forfulgte kirke" v/ Niels Albinus fra Åbne Døre.
Lør. d. 23.		Skjoldbjerg Beboerforening: Skt. Hans
	kl. 19:30	IM: Skt. Hans Aften
Ons. d. 27	kl. 15:00	Gudstjeneste på Frihavnen

JULI

Tirs. d. 3.	kl. 19:00	Sangaften på Frihavnen
Tors. d. 19.	kl. 11:00	Markedsgudstjeneste i "Pubben" ved Drivvejen

AUGUST

Tirs. d. 7.	kl. 19:00	Sangaften på Frihavnen
Man. d. 13.	kl. 19:30	Mandagsbibelkreds 1 hos Ida og Knud, Drivvejen 18
	kl. 19.30	Mandagsbibelkreds 2 hos Else og Jørgen Christensen, Dalagervej 10
Tirs. d. 14.	kl. 19:00	Menighedsrådsmøde i Skjoldbjerg
Tirs. d. 14.	kl. 14:00	Pensionistforeningen: Kirkedag i Vorbasse v/ sp. Loa Vibe Kristensen
Tors d. 16.	kl. 19:00	Menighedsrådsmøde i Vorbasse
	kl. 19:30	IM: bedemøde
Ons. d. 22.	kl. 15:00	Gudstjeneste på Frihavnen
Fre. d. 24	kl. 18:30	IM: Pizza-aften, taler Missionær Villy Sørensen, Hammel. Husk tilmelding.
Man. d. 27.	kl. 19:30	Kredsmøde, Vorbasse Missionshus
Tirs. d. 28		Pensionistforeningen: sommerudflugt

SEPTEMBER

Man. d. 3.	kl. 19.30	Mandagsbibelkreds 2 hos Karin og Kristian Hansen, Kirkegade 16
Tors. d. 13.	kl. 19:00	Orienteringsmøde i forbindelse med menighedsrådsvalg på Vorbasse kro

Af Sven Tygesen

.. OG DANSEN DEN GÅR (1)

Uanset hvilket sted på jorden eller i hvilken tidsalder man ønsker at dykke ned, vil man støde på mennesker, der danser, synger og spiller. Dansen har til alle tider og alle steder været et udtryk for glæde og begejstring. Den kan også bruges til at udtrykke andre følelser og sjælelige tilstande, f. eks. sorg og raseri, men den er dog først og fremmest knyttet til glæden. De ældste vidnesbyrd om dans er over 20000 år gamle og findes i nogle huler i Pyrenæerne. Men man finder også dansescener i Ægyptens pyramider, i indianernes oldgamle templer og i bronzealderens helleristninger.

Til at begynde med har man sikkert sunget til dansen. Senere har man opfundet musikinstrumenter til at understøtte sangen. Det ældste instrument var ganske simpelt, bare to træstykker, som man slog mod hinanden. Senere fandt man ud af, at man ved at puste i en hul pind kunne få en tone frem, og dermed var fløjten opfundet. I Tyskland har man fundet rester af fløjter, der er 35000 år gamle. Man kunne også få en streng, der var spændt stramt ud, til at frembringe en tone. Hvis strengen blev anbragt over en slags kasse, kunne man forstærke tonen. Af disse simple instrumenter har man i tidernes løb udviklet alle de slagtojs- blæse- og strengeinstrumenter, som vi kender i dag.

Fra bl.a. kirkernes kalkmalerier kan vi se, at folk i middelalderen dansede kædedans, som man stadig gør på Færøerne i dag. Mange af vore folkeviser har været brugt til at danse efter med eller uden musikledsagelse. Under alle omstændigheder var der en forsanger, der kunne de imponerende mange vers udenad, som mange folkeviser havde.

I nogle tilfælde var der spillemænd med, som spillede på fløjte, horn og endog på sækkepibe, som også har været anvendt i Danmark.

I 1700-tallet begyndte overklassen at danse en ny type danse, f.eks. mazurkaer, menuetter og polonaiser. Med nogle af disse danse kom der et nyt begreb ind i dansen, nemlig pardansen. Det foregik dog meget anstændigt med stor afstand mellem de dansende. Først senere rykkede de dansende tættere på hinanden, ikke mindst, da valsen kom. Den dukkede op i Østrig i begyndelsen af 1800-tallet og bredte sig med lynets hast til resten af Europa. I 1837 vakte dronning Viktoria furore, da hun og hendes tilkommende, prins Albert, ved et hofbal dansede ud i en fejende wienervals, tæt omslyngede.

De danse, som overklassen dansede, blev i mange tilfælde forenklet og overtaget af almuens, og fra begyndelsen af 1800-tallet kunne man se både bønder og byfolk svinge sig i de danse, som vi i dag kender fra

Middelalderlig kædedans

folkedansen: polkaer, scottisher, polska, kontradanse, hambroer, rheinlændere, kvadriller og turdanse. Den berømteste af alle turdanse, les lanciers, blev dog aldrig rigtig folkelig, men den danses stadig ved festlige lejligheder, f. eks gallafesten på visse gymnasier.

Mens overklassen dansede i strålende sale, på bonede gulve og under prismelysekronernes skær, måtte almuen nøjes med en åben plads i Guds frie natur eller måske en lo eller en storstue på en gård, og mens de fine kunne danse til toner fra et orkester, var der kun nogle få spillemænd eller måske endda kun en enkelt ved almuens fester. Der var ikke en spillemænd i hvert sogn, men der var dog en del ude på landet. De mest brugte instrumenter var violin, fløjte, klarinet og trompet. Det var instrumenter, som var lette at transportere, når man som spillemændene næsten altid skulle færdes til fods. For dem var det håbløst at slæbe rundt på et spinet eller klaver.

I Vorbasse har man naturligvis danset de danse,

som almuen dansede andre steder i landet, og danselysten må have været stor. Det benyttede sogneforstanderskabet sig af i 1856 for at få penge i kommunekassen. I forstanderskabets protokol har formanden noteret: *For at dæmme op for den overhåndtagende begærlighed til at holde danse- og ungdomsgilder og legstuer, skal enhver, der holder danse- eller ungdomsgilde, erlægge 2 rdl til fattigkassen.*

Dermed indførte forstanderskabet en slags forlystelsesskat. Det var den dog ikke berettiget til, og ordningen blev derfor påtalt af stiftamtet, som kun ville gå med til ordningen, hvis betalingen blev frivillig for beboerne.

Det betragtede sogneforstanderskabet som en halv godkendelse og satte derfor taksten ned til det halve, men opretholdt betalingskravet. I året 1867 var der 13 dansearrangører, der hver indbetalte 1 rdl. Der har dog sikkert været flere, men allerede da optrådte sognerådet ikke særligt nidkært for at få afgiften kradset ind hos private, kun kromanden viste man ingen nåde.

Det var ikke så underligt, for det var ham, der holdt de fleste danse-gilder. De, der ville være med der, måtte betale entré. Sidst i 1800-tallet kom de første foreninger i Vorbasse, Demokratisk Forening og Skytte- og gymnastikforeningen. De arrangerede også baller, som enten blev holdt på Kroen eller ude

Der danses menuet

i det frie, evt. i et festtelt. De opkrævede også entré, fra 50 øre op til 1 kr.

Ved de store familiebegivenheder, blev der også danset, især ved bryllupper, som tit strakte sig over hele tre dage, med dans to aftener. Nogle gange var der ved sådan en fest et stort orkester, der spillede til dansen. Orkesterbesætningen kunne f. eks være 2 violiner, 1 kontrabas, 1 klarinet, 1 fløjte og 1 trompet.

Når der blev budt til dans i private hjem, hed det ofte legestue, men var i princippet det samme som danse- og ungdomsgilde, dog kunne forskellige lege og sanglege indgå i legestuen. Nogle gange gik nogle unge sammen og overtalte en rar bondemand til at byde til legestue. Ved sådant et gilde blev der på et tidspunkt sendt en hat rundt for at samle penge ind. En tredjedel af det beløb, der kom i hatten, skulle spillemanden have. Resten gik til værtsfolkene. De skulle til gengæld sørge for, at deltagerne blev budt på kaffe med brændevin én gang i aftenens løb og smørrebrød med brændevin én gang. Desuden skulle der hele aftenen være fri adgang til ølkovsen med det hjemmebryggede øl.

Det skete dog også, at en husbond for at glæde sine tjenestefolk og sine halvstore børn bød til legestue og selv afholdt alle udgifter.

Der er ingen tvivl om, at der i Vorbasse er blevet danset på livet løs.

Men sådan skulle det ikke fortsætte. I 1890 fik Vorbasse en ny sognepræst, Peter V.M. V. Tage Jensen. Med ham kom Indre Mission til sognet for alvor, og da man i IM betragtede dans som en synd, bekæmpede den nye præst dansen med alle midler, bl. a. ved at opfordre sognerådet til at forbyde dansegidder og legestuer. Han forbød sine konfirmander at gå til den slags synd og usædelighed. Hvis de trodsede

hans forbud, truede han dem med udelukkelse fra konfirmationen. Inden en konfirmand blev ramt af denne strenge straf, spurgte præsten dog klogeligt biskoppen, om han kunne godkende hans forbud og straf, og det kunne biskoppen ikke.

Allerede samme år, som præsten var kommet til sognet, sendte han en skrivelse til sognerådet. I den skrev han bl. a. følgende: *Jeg skal ikke unllade at henlede det ærede sogneråds opmærksomhed på, at der sidste søndag blev afholdt dans her i Vorbasse, hvortil adgangen var åben for enhver mod erlæggelse af en krone i entré. Jeg behøver næppe at påvise det sørgelige og fordærlige i slige fornøjelser i almindelighed og i særdeleshed så kort tid efter skiftetid, hvor man tør formode, at sligt arrangeres for at hente den i sommerens løb surt erhvervede løn ud af tjenestefolkenes lomme, ved samtidigt at søge at fremme deres slette lidenskaber, og jeg skal navnlig i dette tilfælde fremhæve det forargelige i, at sligt går for sig på en af folkekirkeens store festdage (allehelgensdag¹) og på så fræk og hensynsløs måde, at man end ikke i Præstegården kan undgå at høre de vilde og dyriske brøl, som den slags forlystelser plejer at føre med sig.*

Det danseilde, som præsten beklagede sig over, var blevet holdt i møllegården (Skjoldbjergvej 3), altså skråt over for Præstegården. Sognerådet havde aldrig før modtaget et brev som præstens og vidste ikke, hvad det skulle stille op med det og sendte det derfor videre til herredsfogden, som tilsyneladende arkiverede det lodret.

Da IM fik stadig større indflydelse og magt i årene derefter, blev forholdene for de danseglade besværligere. Nogle af de bønder, der tidligere havde budt til

1 Allehelgensdag er i november

legestue, gik over til IM, og kunne naturligvis ikke fortsat holde den slags gilder. De, der stadig gjorde det, blev mødt med voldsomme bebrejdelser fra missionsfolkene, og derfor blev der stadig færre legestuer. I 1902 kulminerede vanskelighederne for dansen. Da forbød sognerådet simpelthen alle foreningsfester med dans. Det betød, at nu var der reelt kun kromanden tilbage til at arrangere dans. Det benyttede han sig naturligvis af, og da den største del af ungdommen stadig ville danse, kom forbudet og de andre forhindringer for dansen til at drive de unge i armene på kromanden. Det var ikke hensigten, og derfor skyndte sognerådet sig at ophæve sit forbud mod foreningsdans.

Foreningerne holdt som regel deres baller på Vor-

"Det dansegilde, som præsten beklagede sig over, var blevet holdt i møllegården (Skjoldbjergvej 3), altså skråt over for Præstegården."

Vorbasse Hotel og Gæstgiveri, opført 1911

basse Hotel og Gæstgiveri. Da en kreds af afholds- og missionsfolk købte hotellet i 1919, bestemte de, at der på hotellets matrikelnummer aldrig måtte forefindes alkoholiske drikke, og at dans, kortspil og nattesæde ikke måtte finde sted der. Denne bestemmelse blev tinglyst på grunden.

Da hotellet blev solgt, var der en kreds af mennesker der straks gik i gang med at agitere for, at Vorbasse skulle have et forsamlingshus, hvor der kunne holdes

baller, og hvor både foreninger og private kunne holde fester og andre arrangementer.

Forsamlingshuset blev bygget samme år og fungerede, indtil det blev nedlagt i 1968 og omdannet til Vorbasse Kro.

Fortsættes i næste nummer.

GUDSTJENESTER

Juni

Vorbasse Kirke

Skjoldbjerg Kirke

3.	Trinitatis søndag	Ingen	9:00
7/6		15:00 Jubilæumsgudstjeneste Pensionistforeningen	
10/6	1. s.e. trinitatis	Ingen	10:30
17/6	2 s.e. trinitatis	9:00 FP Kirkekaffe	Ingen
24/6	3. s.e. trinitatis	10:30	9:00 Kirkekaffe

Juli

1/7	4. s.e. trinitatis	9:00	10:30
8/7	5. s.e. trinitatis	9:00 FP Kirkekaffe	Ingen
15/7	6. s.e. trinitatis	9:00	10:30
19/7		11:00 Markedsgudstjeneste	
22/7	7. s.e. trinitatis	ingen	9:00 Kirkekaffe
29/7	8. s.e. trinitatis	10:30	Ingen

August

5/8	9. s.e. trinitatis	Ingen	10:30
12/8	10. s.e. trinitatis	9:00 Karl Lund. Kirkekaffe	Ingen
19/8	11. s.e. trinitatis	Ingen	9:00 Kristian Bøcker. Kirkekaffe
26/8	12. s.e. trinitatis	10:30 Hvorfor-gør-vi sådan-gudstjeneste	Ingen

VORBASSE SØNDAGSSKOLE

24. jun. Kl. 10:30 i kirken og kirkehuset

KOMMENDE INDSAMLINGER

10. s. e. trinitatis Den Danske Israelsmission

Ved alle øvrige gudstjenester samles der i samarbejde på Udsyn ind til kirkeårets projekter: "Wutomi Agri" i Mozambique og "KOP" i Zambia.

KIRKEBIL

Der kan til alle gudstjenester bestilles kirkebil. Kontakt Billund Taxa, Tlf.: 75 35 35 06, **senest en time** før gudstjenesten begynder. Kørslen er gratis.